

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

CORNER FRITCHARD & MCGREGOR E. The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходить два рази на тиждень. — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PIK IV.

Ч. 34.

СУБОТА, 29. ЦВІТНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, APRIL 29th, 1922.

No. 34.

VOL. IV.

ХАЙ ЖИЄ ПЕРШИЙ МАЙ!

ПЕРШИЙ ДЕНЬ МАЯ

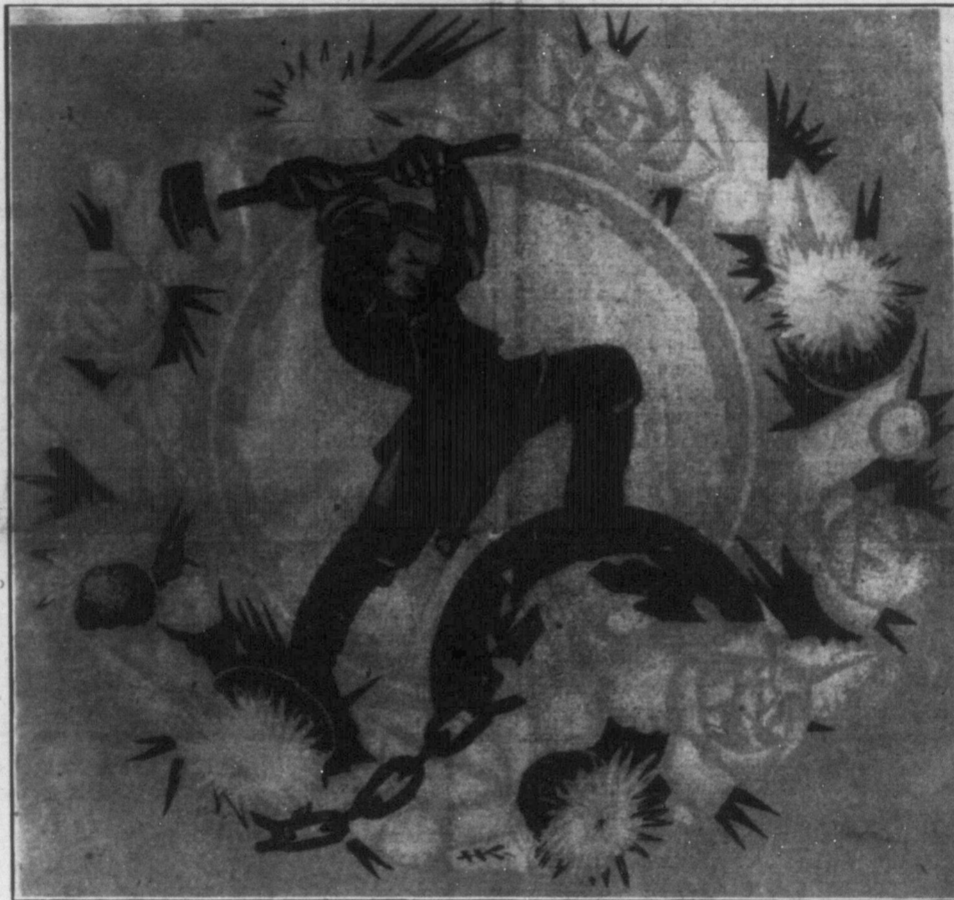
Перший день мая — наше пролетарське свято...
Всі, що томите ся під непосильним тягаром труда і не знаєте відпочинку;
Всі, що творите богатства світа для ужитку і роскоші других, а самі терпите муки недостатку, голоду і нужди;
Всі, що своїм потом, кровю і кістками будуете великий храм капіталу, для роскоші і слави своїх гнобителів;
Всі, що терпите гнет капіталістичного ярма;
Всі, кого мучить ненависна капіталістична неволя,
Виходьте з нами святкувати —
Перший день мая — наше пролетарське свято...

Перший день мая — наше пролетарське свято...
Нехай замовкнуть фабричні гудки, непорушно стануть машини;
Нехай опустіють фабрики і затишні шум і лоскіт в їхніх мурах;
Нехай замовкне грохот динамітних вибухів в копальнях і відпочине від підземного стогону земля;
Нехай святочний спокій запанує над містами і місточками;
Нехай спочинуть спрацьовані пролетарські руки;
Нехай скрізь спинить ся і відлічне праця в сей великий пролетарський день;
Нехай задує пролетарська пісня — пісня бунту;
Нехай розвинеть ся і повіє червоний прапор — знамя пролетарської революції.
Перший день мая — наше пролетарське свято...

Перший день мая — наше пролетарське свято...
Свято весни, що скріпляє наші надії на близьке вже здійснене нашої визвольної ідеї.
Тож виступимо ми всі, пролетарі всіх країн, безкочечними рядами, як одна велика сім'я працюючого люду, щоб показати цілому світові, що ми не бажаєм далше оставатись рабами.
Ми хочемо жити вільними людьми.
Ми хочемо жити і працювати самі для себе, а не для других.
Ми хочемо освободити працю від визиску.
Ми хочемо змести з лиця землі неволю і гнет, а завести рівність і братерство.
Ми хочемо знищити паразитів і самі користатися з плодів нашої праці.
Ми хочемо знищити сей несправедливий громадський лад, в якому для нас, творців усього добра на землі, нема жита, а завести новий лад, в якому для всіх дітей праці усміхнеть ся щаслива доля.
Ми хочемо зробити землю гідним місцем для життя чоловіка.
Нехай знає цілий світ, яке величне значіння має наше свято...
Перший день мая — наше пролетарське свято...

Перший день мая — наше пролетарське свято...
Для нас воно — радісна надія жита, а для нашого ворога — класи гнобителів-визискувачів — зловіщий страх смерті.
Ми йдемо за зійшовшою провідною, рашною, червоною зіркою на стрічу сходячого сонця свободи і весни нового жита...
Наш ворог, в смертельній жаху пробує спинити нас багнетами і кулеметами.
Та ми не злякаємось ворожої сили і не завернемо назад з нашого шляху.
Коли прийдець ся згинуть в лютий боротьбі, ми радо віддамо своє жите та кістками своїми промостимо нашим дітям шлях до нового жита, до світлої будучности чоловіка.
Нам даний заповіт великих пролетарських борців, полящих за нашу ідею, кінчати дію визволення закріпощеного пролетаріату.
Гне понизимо ми перед нашим ворогом нашого червоного прапора, збитого пролетарською кровю.
Червоний прапор — наше знамя боротьби і побіди...
За ним ідуть вже мільони святкувати сей день...
Перший день мая — наше пролетарське свято...

Перший день мая — наше пролетарське свято...
Нині свято першої, великої, пролетарської побіди.
Гаяньте! Далеко гень на сході, на нашій фортеці гордо повіє червоний прапор...
Там тільки що недавно кипів затяжний, лютий бій між нашими і ворожими силами.
І скінчив ся він нашою перемогою.
За тою фортецею роторощений царський трон, побіджений кровопієць, знищений гнет, здобута нашими воля, робити, що для них корисне, що самі забажають.
Многі десятки мільонів там наших братів — пролетарів.
Чи чуєте? Вони кличуть нас до сповнення нашого обов'язку...
Тож звернім свій зір туди, де повіває наше знамя побіди...
Де високо вже зняла ся поранна, червона зізда...
Де на небосклоні запалоде вже червоним полум'ям сходяче сонце пролетарської свободи...
І виступім солідарно, як одна, могутня армія труда.
Докажім, що ми розуміємо свій обов'язок і свідомі своєї цілі.
Нехай свідком для нас буде —
Перший день мая — наше пролетарське свято. — М. П.

ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

Вставайте гноблені й голодні
Робітники усіх країн!
З неволі й горя дна безодні
Повстати нам, вже час наспів...
Весь лад насилья ми зруйнуєм
Аж до підвалин, а потім —
Ми наш, ми новий світ збудуєм.
Були вічим, а будем всім.

Се вже буде послідний
Бій рішаючий за світ;
В Інтернаціоналі
З'єднаєсь людський рід.

Не хочем ласки від нікого:
Ні від богів, ні від царів!
Позбудеть ся ярма тяжкого
Сама сім'я пролетарів.
Скинути гнет й здобути волю,
Відбити вкрадене добро —
Зумієм все лиш в лютий бою,
Лиш всі разом поборем зло.

Се вже буде послідний
Бій рішаючий за світ;
В Інтернаціоналі
З'єднаєсь людський рід.

Лиш ми, робітники, лиш діти
Святої праці, всі будем
Землею разом володіти,
А паразитів геть зметем!..
І як грім гряне в час негоди
Та знищить всіх гнів, катів,
Тоді засяє нам свобода
В промінях сонячних лучів.

Се вже буде послідний
Бій рішаючий за світ;
В Інтернаціоналі
З'єднаєсь людський рід.

Закон для нас є гнет й обмана,
Наемний труд ссе нашу кров;
А воля є лише для панів,
Для бідаків — тягар оков.
Досить терпіти ми в неволі;
Ми рівности бажаєм прав:
"Працой й бери по рівній долі,
А ні, тось з голоду пропав".

Се вже буде послідний
Бій рішаючий за світ;
В Інтернаціоналі
З'єднаєсь людський рід.

Славлять і зуть їх королями —
Властителей-богачів,
Шо все живють лиш ледарями,
Пльондрують труд пролетарів.
Всі плоди праці мас робочих
Дукарська горстка все бере;
Тож відібрати їх — не злочин,
А справедливе діло се.

Се вже буде послідний
Бій рішаючий за світ;
В Інтернаціоналі
З'єднаєсь людський рід.

НАРОДЖЕННЯ ЧЕРВОНОГО МАЯ

Ріку 1886 свідомі пролетарі Північної Америки розпочали могутний наступ проти капіталу. Вони постановили здобути 8-годинний робочий день. Головним засобом боротьби визнано загальний страйк. Лише "повстанє праці" може подолати капіталізм, — говорили американські робітники. Оповістивши страйк, вони тим самим повстали проти капіталістичного рабства.

Страйк було розпочато 1. мая. Осередком робітничого руху стало Шікаго — одне з найбільших промислових міст Америки. Число страйкерів в ньому досягло понад пів мільона.

Се страшенно роздлючило буржуазію. Вона вжила всіх заходів, щоб задушити пролетарський рух.

Дня 3. мая банда поліцаїв вчинила розправу над мирною демонстрацією страйкерів. Во їм "волі", "демократії", "справедливості" — по наказу капіталістичної зграї було убито й поранено кілька десятків робітників та робітниць.

Дня 5. мая поліція повторила розправу: вона обстрілювала величезний мітинг, скликаний на знак протесту проти убійств в день 3. мая.

Нарешті арештовано та засуджено на смертну кару і через рік покарано кількох провідників робітництва.

Рух зівстав здавлений. Капітал переміг своїх рабів. "Лад" і "свобода" святкували перемогу.

Через два роки після того, 1888 р., свідомі пролетарі Америки постановили святкувати 1. мая — день початку героїчної боротьби шікаговських робітників. А ще через рік день 1. мая став святом пролетаріату всього світа.

Встановлене міжнародного майського свята звязане з заснованем ІІ. соціал-демократичного Інтернаціоналу. Дня 14. липня 1889 року, в столітній роковини великої французької революції, з ініціативи німецької соціал-демократії, зівстав скликаний в Парижі міжнародний соціалістичний конгрес. Конгреси Першого Інтернаціоналу (1864—1873 рр.) об'єднували незначні групи свідомих пролетарів різних країн. На першому зїзді ІІ. Інтернаціоналу був вже цілий ряд соціалістичних партій, які об'єднували коло себе значне число робітничої класи.

"Сей конгрес, — говорить Меринг, — відрізняв ся від конгресів старого Інтернаціоналу так, як відрізняєть ся мобілізація великої армії від підготовчої праці генерального штабу".

На конгрес прибуло 395 делегатів. Були представники: Франції, Німеччини, Англії, Бельгії, Австро-Угорщини, Голандії, Росії, Швеції, Норвегії, Данії, Швейцарії, Польщі, Іспанії, Румунії, Америки і інших.

Оповістивши засноване нового Інтернаціоналу і прийнявши резолюції по питаннях війни і мира, охорони праці, волі професійних союзів та страйків і ин., конгрес разом з тим вирішив встановити єдине міжнародне свято праці. В резолюції конгресу по сьому питанню говорить ся так:

"Встановляєть ся величаву міжнародну маніфестацію в призначений раз на завсідги день, щоб таким чином одночасно по всіх країнах і містах в один призначений день трудящі ставили перед суспільною владою домагане — зменшене робочого дня до 8 годин, а також виконане і всіх інших постанов міжнародного конгресу в Парижі".

Для міжнародної маніфестації конгрес, йдучи за приміром американських робітників, встановив день 1. мая.

Як святкувати — на се певної відповіді конгрес не давав. Його постановою говорить: "Трудящі різних країн улаштувають сю маніфестацію так, як то буде можливо в умовах їхньої країни".

Слідууючий Бруксельський конгрес в 1891 р. знов вертаєть ся до питання про першого мая. Мету, завдане і характер сього свята конгрес накреслює такі:

Міжнародне святкування 1. мая присвячене одночасно принципіві вісімгодинного робочого дня, регламентації праці і скріпленню змагань пролетаріату встановити мир між народами.

Конгрес, щоб зберегти за днем 1. мая його справжній характер, — домагане 8-годинного робочого дня і зміцнене класової боротьби, — встановлює єдину демонстрацію для робітників усіх країн. Ся демонстрація призначаєть ся на день 1. мая. Радить ся "припинене праці там, де се можливо".

Ціріхський конгрес 1893 р. в резолюції про 1. мая говорить: "Маніфестація 1. мая за вісімгодинний робочий день повинна одночасно викликати до активности могутну волю робітничої класи й зміцнити надії на наближене соціального перевороту і міжнародного мира". Найліпшою формою демонстрації конгрес визнав припинене праці — майський страйк.

Отже конгреси ІІ. Інтернаціоналу, встановлюючи майське свято, ставили перед собою три годовні завдання: 1) боротьбу за 8-годинний робочий день і за охорону праці взагалі, 2) боротьбу проти війни і 3) зміцнене міжнародної класової боротьби пролетаріату.

Так повстало міжнародне робітничє свято Першого Мая.

Майське свято є могутний засіб для зміцненя братерського союзу пролетарів всіх країн. Майське свято — се жива пісня світового комунізму. Майське свято — загальний організатор пролетарської волі, запалу і ентузіазму. Воно розбурхує, піднімає, кличе до боротьби й перемоги, воно збиває лави, зміцнює віру, запалює полум'я всепереможного героїзму...

Червоне майське свято — всевітня парада, парада пролетаріату, який спалює світ рабства, злиднів та роспущи.

МІСЯЦЬ МАЙ Є ЧЕРВОНИМ МІСЯЦЕМ "УКР. РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ".